

Styrende dokument	Prosess: Førre tilsyn	Retningslinje
Utarbeidet av: soamd		Utgave: 1
Sist endret: 20.09.2016	Prosesseier: Hilde Bremnes	ePhorte saksnr: 2015/173949

LA-MRSA - Retningslinje for forvaltning i pelsdyrgård som får påvist LA-MRSA

Formål

Formålet er enhetlig forvaltning av LA- MRSA i pelsdyrgård.

Virkeområde

Virkeområdet er hele Mattilsynet.

Beskrivelse

Retningslinjen beskriver forvaltningsmessig oppfølging av besetninger med forskjellige typer smittestatus.

Innholdsfortegnelse

Innledning	2
Håndtering av LA-MRSA hos mink	2
Regionenes kontakt med kommunelegene	2
Prøvetaking av Mattilsynets inspektører - smittehensyn	3
Kommunikasjon av prøvesvar	3
Negative prøver.....	3
Prøvesvar fra Veterinærinstituttet med mistanke om LA-MRSA	3
A: Håndtering ved mistanke om LA-MRSA	4
B: Håndtering av LA-MRSA-smittet besetning.....	4
C: Prøvetaking av miljø i LA-MRSA-smittet besetning	5
Oppfølgende prøvetaking i minkbesetninger hvor det er påvist LA-MRSA	5
Pålegging av restriksjoner i LA-MRSA-smittet/mistenkt besetning.....	6
Pålegging av tiltak i LA-MRSA-smittet besetning	6
Forslag til smitteforebyggende tiltak i besetninger med påvist LA MRSA	7
Håndtering av husdyrgjødsel	8
Håndtering av andre dyr	8
Kriterier for å oppheve restriksjoner i pelsdyrgård som er smittet med LA-MRSA.....	8

Offentliggjøring.....	9
Oppfølging av kontaktbesetninger til primærbesetninger.....	9
Kontaktbesetninger.....	9
Håndtering og prøvetaking i kontaktbesetninger	9
Prøvetaking og oppfølging av personer	9
Vedlegg	10

Innledning

Dette er et veiledende og levende dokument. I dette arbeidet må vi stadig hente mer kunnskap, og det vil også kunne føre til endringer i håndteringen.

Med LA-MRSA (Livestock Associated Methillicillin-resistent *Staphylococcus aureus*, husdyrassosiert MRSA) mener vi: MRSA som har vist eller viser evne til å etablere seg og spres mellom dyr i husdyrbesetninger».

Det er svært begrenset kunnskap om forekomst, smitekilder og smitteveier av MRSA og LA-MRSA hos mink. I Danmark antas det imidlertid at LA-MRSA er relativt vanlig forekommende hos mink. I en liten studie utført av Danmarks Tekniske Universitet (DTU) der de undersøkte døde mink, fant de LA-MRSA på hver tredje minkgård. Fordi det har vært regelmessig import av mink til Norge fra Danmark, er det ikke usannsynlig at det også kan finnes pelsdyrgårder i Norge som er LA-MRSA positive, men i hvor stort omfang er ukjent.

Norge har valgt en bekjempelsesstrategi for LA-MRSA hos svin, og derfor er det viktig å få oversikt over hvilket smittepress svinebesetningene utsettes for fra omgivelsene, inkludert fra andre dyrearter. Minkoppdrett er konsentrert i noen av de samme områdene som har stor svineproduksjon. Vi har ingen indikasjon på at det er sammenheng mellom påviste tilfeller av LA-MRSA i svinbesetninger og tettheten av pelsdyrgårder i de samme områdene. Likevel er det ønskelig å undersøke situasjonen hos mink, slik at man eventuelt kan iverksette tiltak.

Den overordnede strategien for mink er annerledes enn for svin. Vi vil ikke velge å avlive besetningen, men hovedsakelig pålegge og gjennomføre smittehygienetiltak. Avliving av enkelt dyr kan være aktuelt, og positive besetninger skal følges opp over tid med prøvetaking.

Kunnskapen om LA-MRSA sin epidemiologi hos mink er mangelfull, og det er derfor viktig å tilegne seg mer kunnskap når man påviser MRSA hos denne dyrearten i Norge (oppfølgende prøver). Siden kunnskap om smitte fra mink til menneske, og motsatt, også er mangelfull, anbefaler Folkehelseinstituttet (FHI) i denne prøvetakingsperioden en screening av alle røktere og bosatte på gårder hvor dyrene tester positivt. På bakgrunn av erfaringer og resultater fra dette/denne perioden, vil FHI komme tilbake med permanente råd.

Påvisning i revegårder håndteres også etter denne retningslinjen.

Håndtering av LA-MRSA hos mink

Regionenes kontakt med kommunelegene

Mattilsynets regioner bør etablere kontakt med kommunelege/smittevernansvarlig lege i kommunene. Dette for å avklare hvem som skal være kontaktpersoner og for å informere om behovet for prøvetaking av personer i tilknytning til MRSA-positive pelsdyrgårder.

Prøvetaking av Mattilsynets inspektører - smittehensyn

Det er ingen smittemessig begrunnelse for å ta prøver av Mattilsynets inspektører før de skal ta prøver i pelsdyrgårder, unntatt:

- dersom de har arbeidet i LA-MRSA-smittede besetninger uten smittebeskyttelse

eller i løpet av siste 12 måneder:

- har hatt fast bosted i utlandet
- pendlet mellom utlandet og arbeidssted i Norge
- har vært i kontakt med en positiv husdyrbesetning
- har besøkt eller arbeidet i husdyrbesetninger i andre land
- har vært innlagt i helseinstitusjoner eller fått omfattende undersøkelse i helsetjenesten, (OBS! gjelder også tannlegebehandling) i land utenfor Norden

Vi vil likevel anbefale at inspektører i Mattilsynet som regelmessig er ute i svinebesetninger og i andre husdyrbesetninger, tester seg to ganger i året. Formålet med denne anbefalingen er å skape trygghet og et godt samarbeid med bøndene.

Kommunikasjon av prøvesvar

Ved formidlingen av prøvesvar forholder Veterinærinstituttet seg kun til Mattilsynet og ikke til dyreeier. Det vil si at Veterinærinstituttet ikke vil sende svarbrev til besetningseierne når analyseresultatene er klare. Det skal regionene i Mattilsynet sørge for.

Veterinærinstituttet varsler Mattilsynet på følgende måte:

- Mistanke (før isolatene videresendes for verifisering) meldes på e-post til hovedkontoret og regionene, samt til aktuell avdeling. Etter at resultatene er bekreftet/avkreftet varsles endelige resultater på samme måte.
- Negative prøvesvar i OK-programmet rapporteres via «Helsedata på web». Negative prøver tatt ut i forbindelse med oppfølgende prøvetaking av kontakter eller liknende, meldes på e-post til hovedkontoret og regionene, samt til aktuell avdeling.

Resultatene fra kartleggingen/OK-programmet skal kommuniseres til den enkelte eier etter hvert som de foreligger.

Negative prøver

Produsenten informeres av regionen per telefon eller brev. Dette skal skje snarest, og ikke senere enn fem dager etter at resultatet foreligger.

Prøvesvar fra Veterinærinstituttet med mistanke om LA-MRSA

Avdelingen tar, innen ett døgn, personlig kontakt (telefon eller oppmøte) med produsenten og informerer om det foreløpige prøvesvaret, og at besetningen pålegges restriksjoner på grunn av mistanke. Brev med pålegging av restriksjoner sendes ut så fort som mulig. Prøvene må verifiseres før diagnosen kan bekreftes, dette vil ta ca. én uke fra mistanke foreligger.

Legg også ved

- Vedlegg 2: *Informasjonsark 1: MRSA – i pelsdyrgårder -råd om smittebeskyttelse*
- Vedlegg 3: *Informasjonsark 2: Når du har fått påvist LA-MRSA i din pelsdyrgård*

Mattilsynets hovedkontor informerer Landbruks- og Matdepartementet (LMD). Når LMD har bekreftet å ha mottatt varselet, informeres næringens liaison (Animalia), Norges Pelsdyrslaget, Den norske veterinærforening og Folkehelseinstituttet, så raskt som mulig.

Prøvene må verifiseres før diagnosen kan bekreftes. Denne verifisering tar ca. én uke.

Regionene varsler kommuneoverlege/smittevernansvarlig lege samme dag, etter at produsent er informert.

Privatpraktiserende veterinærer, pelsingssentraler og kontaktbesetningene informeres deretter så raskt som mulig.

Regionen varsler også Fylkesmannen, regionnivået i næringen og næringsorganisasjonene.

Når prøvesvaret er verifisert eller avkreftet, skal dette så raskt som mulig kommuniseres til de som tidligere er informert.

A: Håndtering ved mistanke om LA-MRSA

Pelsdyrgårder med mistanke om LA-MRSA pålegges restriksjoner (restriksjoner på grunn av mistanke).

Framgangsmåte for å pålegge, og omfang av, restriksjoner blir som om diagnosen er verifisert, se Kapittel B: Håndtering av LA-MRSA-smittet besetning.

Prøvetaking av personer kan utsettes til diagnosen er verifisert hvis ikke det foreligger spesielle forhold, for eksempel jobb i helsevesenet eller at det også er svin på gården.

Regionen starter kartlegging av kontaktbesetninger:

Kontaktbesetninger pålegges ikke restriksjoner før de tester positivt. Det vurderes om det i noen kontaktbesetninger er behov for å ta prøver før diagnosen er verifisert i primærbesetningen. Hvis ikke utsettes prøvetaking til etter verifisering.

Dyr kan sendes til pelsing og skrotter kan leveres som normalt. Fôrmottak kan også foregå som normalt.

Dersom mistanken bekreftes, endres grunnlaget for restriksjonene fra mistanke til bekreftet, og alle varsles på ny.

Dersom mistanken avkreftes, oppheves restriksjonene og alle varsles.

B: Håndtering av LA-MRSA-smittet besetning

Regionen tar muntlig kontakt med eierne og orienterer om resultatet av prøvene og hvilke tiltak som må iverksettes, herunder gis pålegg om iverksetting av smitteforebyggende tiltak i besetningen, og besetningen pålegges restriksjoner på forflytning av dyr. Dyr kan sendes til pelsing som normalt. Samtidig med dette planlegges prøveuttak.

Prøvetakingen i besetningen er gjort slik at hele besetningen i utgangspunktet regnes som positiv.

Dersom et prøvesvar virker ulogisk, bør regionen, i samråd med Veterinærinstituttet, vurdere om det er aktuelt å re-teste besetningen. Tidspunkt for eventuell innsending av prøver avtales med Veterinærinstituttet.

Ved positivt funn vil innsender få tilsendt en lenke til et spørreskjema i Questback for å samle inn epidemiologisk informasjon.

Når diagnosen LA-MRSA er verifisert, varsler man kontaktbesetninger om at prøvene er verifisert og gir beskjed om at man vil komme for å ta oppfølgende prøver i besetningen.

Prøvetaking av røkter m.m. er beskrevet i avsnitt: Prøvetaking og oppfølging av personer.

C: Prøvetaking av miljø i LA-MRSA-smittet besetning

Positive besetninger følges opp med samleprøver fra miljø. Hensikt med oppfølgende prøvetaking i miljøet er:

- Å skaffe mer kunnskap om LA-MRSA i pelsdyrgårder.
- Å få oversikt over utbredelse av LA-MRSA i besetningen.
- Å kunne se på effekt av ev. tiltak som settes inn.

Prøvene i OK-programmet tas i forbindelse med pelsing på våren eller i november-desember. Videre oppfølging vil være forskjellig, avhengig av tidspunkt for primær påvisning.

1. Etter primær påvisning gjøres en første oppfølgende prøvetaking av miljø i besetningen, som beskrevet under oppfølgende prøvetaking.
2. Påvisning etter prøvetaking om våren:
Oppfølgende prøvetaking i august, så ved ordinær pelsing. Dersom begge disse prøvetakingsrundene er negative for LA-MRSA, er kriteriene for opphevelse av restriksjoner oppfylt.

Ved funn av LA-MRSA i én eller begge av disse prøvetakingsrundene, følges besetningen opp som beskrevet under punkt 3 og 4.

3. Oppfølgende prøvetaking utføres etter at pelsingen er avsluttet, dvs. oppfølgende prøvetaking av avlstdyrene.
4. På grunnlag av resultatene fra punkt 1-3, legges en plan for oppfølgende prøvetaking.

Besetningen kan vurderes som fri for LA-MRSA når det ikke er påvist LA-MRSA i prøver fra besetningen ved to påfølgende prøveuttak, med minimum to måneders mellomrom mellom første og siste prøveuttak. Basert på oppdatert kunnskap og besetningsspesifikke faktorer, kan det være aktuelt å vurdere dette individuelt på besetningsnivå.

Oppfølgende prøvetaking i minkgårder hvor det er påvist LA-MRSA

Til oppfølgende prøvetaking benyttes ferdig fuktete sterile SodiBox-kluter. Antall prøver må til en viss grad tilpasses størrelse på pelsdyrgården slik at hele besetningen (alle hus, rom og rekker) dekkes opp.

Alle rekker og hus skal prøvetas. Hver klut benyttes til 20 tilfeldige og vilkårlig spredte bur, én klut per rekke. Imidlertid bør bur til eventuelt importerte dyr og dyr med hudlesjoner prøvetas. Dersom det er mer enn 30 bur i en rekke, benyttes det to kluter per rekke.

Hvert bur «sveipes» med kluten over et område på minst 20x20 cm inne i kassen.

I tillegg tas det kluter med miljøprøver fordelt på alle hus med mink (minimum én klut per hus). Hver klut kan brukes på ca. 15 berøringspunkter (innredning, vinduer, dørhåndtak, redskaper, støvler, hanske som benyttes til håndtering etc.).

Etter avsluttet prøvetaking brettes kluten sammen, og legges tilbake i plastposen som lukkes godt med tilhørende strips. Prøv å unngå at prøvekluten berører utsiden av plastposen når den legges tilbake i posen. Ved slusing ut av besetningen dvs. i overgangen «ren/uren» sone legges posene med enkeltkluter over i en større samlepose med lukkemekanisme.

Rekvisisjonsskjema fylles ut og legges i en egen plastlomme eller konvolutt inne i pakken for å redusere faren for forurensning. Sørg for at poser og rekvisisjonsskjema er merket på en slik måte at sporbarhet sikres.

Prøvetaking av miljø etter eventuell vask og desinfeksjon

Prøvetaking av miljø etter vask og desinfeksjon kan være aktuelt for de minkgårdene som har muligheter for vask og desinfeksjon før ny sesong med parring starter opp.

Prøvetakingen bør da gjøres tidligst tre dager etter avsluttet vask og desinfeksjon. Det skal tas prøver fra alle vaskede og desinfiserte rom for dyr, samt i tilstøtende rom som gang, kontor, rom for innslusing av besøkende m.m. Dette innebærer at antall prøver per besetning avhenger av besetningsstørrelse og romfordeling, og at de generelle retningslinjene må modifiseres og tilpasses hver enkelt pelsdyrgård. For hvert rom for dyr anbefales generelt fire kategorier prøver:

1. Prøver fra gulv.
2. Prøver fra vegger.
3. Prøver fra fôrnetting/drikkenipler og innredning.
4. To prøver fra risikoområder.

Det må utvises skjønn ved valg av steder som skal prøvetas. Det er viktig å prøve å finne risikopunkter, det vil si områder der det er mindre sannsynlig at vask og desinfeksjon har vært utført optimalt. Eksempler på risikopunkter er: på toppen av lysarmaturer eller annet elektrisk utstyr, på vifter/ventilasjonsutstyr, vannrør, i kroker, ved ujevne flater, skader eller sprekker i vegger/gulv/innredning, selve burene og kassene mm. Ved pustende himling i husdyrrom bør det tas prøver av støvet over himlingen om mulig. Det er viktig å finne områder med synlige rester av organisk materiale.

Selve prøvetakingen gjøres ved at en med et par fingre gnir kluten godt mot underlaget på et areal som tilsvarer ca. 10x10 cm. Deretter skifter en til et nytt sted på kluten og gjentar prøvetakingen. Hver klut kan på den måten brukes på opptil 15 ulike berøringssteder. Klutene skal merkes slik at eventuelle positive prøver kan spores tilbake.

Pålegging av restriksjoner i LA-MRSA-smittet/mistenkt besetning

Restriksjoner innebærer:

- Forbud mot å føre dyr ut og inn av besetningen.
- Avlivede dyr kan sendes til pelsing. Eier pålegges å informere samtlige ansatte og andre som arbeider med eller har nær kontakt med dyrene, samt å gjennomføre nødvendige smitteforebyggende tiltak, se vedlegg 2. Legg dette ved brevet.
- Trafikk ut og inn av gården skal begrenses mest mulig. Ved besøk av veterinær, rådgiver, servicefolk o.l., skal disse informeres om at besetningen er LA-MRSA-positiv. Pelsdyrgården skal så langt det er mulig besøkes sist på dagen.

Pålegging av tiltak i LA-MRSA-smittet besetning

I brev hvor det pålegges restriksjoner på besetningen, skal det også varsles at besetningen vil bli pålagt smittehygieniske tiltak, og i enkelttilfeller pålegg om avlaving av enkelt dyr. Hjemmel er Matlovens § 19, jf. § 23 og § 24.

Pelsdyrholder har ansvaret for at det utarbeides en plan som beskriver tiltak i besetningen.

I varselet bes eier om å gi tilbakemelding om antall dyr, kjønn og aldersfordeling av disse, og andre forhold som kan påvirke tidspunkt for gjennomføring av tiltakene. Det skal gis en frist for tilbakemelding på varselet på én uke.

Smittesluse er en viktig del av de smittehygieniske tiltakene. Alle besetninger skal ha smittesluse, og den skal benyttes av alle som skal inn i pelsdyrgården. Der hvor smittesluse ikke er i bruk eller ikke finnes, varsles det vedtak med kort frist, én uke, for å etablere en funksjonell smittesluse.

Strategien vil være moderate hygienetiltak som beskrevet under, samt eventuelt å avlive enkelt dyr.

Samtidig med tiltak i besetningen, skal eiere og røktere testes og eventuelt behandles.

Andre viktige momenter i forbindelse med vedtaket:

- Så raskt som mulig etter at diagnosen er stilt skal det holdes et møte mellom eier, Mattilsynet og rådgiver/veterinær.
- Produsenten må, i samarbeid med rådgiver/veterinær, lage en plan som beskriver tiltak for å redusere smitterisikoen. Mattilsynet skal godkjenne planen (ikke eget vedtak, men «godkjenning» av tilbakemelding på varsel om vedtak).
- Den som får pålegg om avlaving av dyr kan søke om erstatning. Det er viktig at Fylkesmannen får oversikt over saken umiddelbart. Fylkesmannen gir informasjon og veiledning om erstatningsordningen, dokumentasjonskrav o.l.

Husk frist for gjennomføring av tiltakene.

Forslag til smitteforebyggende tiltak i besetninger med påvist LA-MRSA

I forslaget er det ikke skilt på dyreslag og produksjonstype, og selv for besetninger med samme produksjon er det ikke mulig eller realistisk å gjennomføre alle tiltakene i alle besetninger. Planen må derfor tilpasses den enkelte besetning og produksjon.

Tiltakene kan deles inn i tre hovedområder:

A) Tiltak for å hindre reintroduksjon av LA-MRSA:

- Mennesker eller dyr som er bærere av LA-MRSA representerer høy risiko.

B) Tiltak for å hindre at LA-MRSA å spres mellom dyr:

- Tiltak for å skille LA-MRSA-positive fra LA-MRSA-negative dyr.
- Utarbeide en plan for å hindre røktere å fungere som transportører (vehikler) av LA-MRSA; arbeide fra ren til uren avdeling; skifte av støvler/arbeidstøy/hansker mellom avdelinger; redusere direkte og indirekte kontakt med dyrene.
- Arbeidstøy som brukes i besetningen bør vaskes flere ganger i uka.
- Redusere antall dyr per arealenhet.
- Utbedre forhold som forårsaker sår og hudskader.
- Utarbeide en anbefaling om behandling av sår og hudskader.

C) Tiltak for å redusere forekomsten av LA-MRSA i miljøet (inklusive fekal-oral smitterute)

- Daglig renhold av drikkenipler og fôrnetting med fjerning av organiske rester og belegg.
- Hindre avføring i å komme over i fôr og vann.
- Sørge for at avføring ikke blir liggende i buret.
- Godt generelt renhold på alle gulvflater i gården (skraping).
- Redusere støvmengden ved bruk av strø.
- Fjerne tilgjengelig støvbelegg regelmessig.

Håndtering av husdyrgjødsel

- Gjødsel fra mink vurderes å være av mindre smittemessig betydning når det gjelder LA-MRSA.
- Husdyrgjødsel skal fortrinnsvis kjøres ut og moldes eller pløyes ned. Gjødsel kan også tilføres jorda med såkalt dypinjeksjon (Deep Ground Injection) hvis forholdene ligger til rette for det. Overflatespredning skal så langt som mulig unngås, men må som oftest aksepteres for deler av gjødsellageret.
- Gjødselen skal bare spres på arealer der det ikke skal beites og heller ikke dyrkes poteter eller grønnsaker i samme vekstsesong. Ved spredning på eng skal graset stubbes høyt og syrekonserveres.
- Dersom gjødselen allerede er spredd på andre områder, må situasjonen vurderes i det enkelte tilfellet i samråd med Veterinærinstituttet og eventuelt Folkehelseinstituttet.
- Etter utkjøring av gjødsel skal alt utstyr vaskes grundig med såpe og varmt vann.
- Godt rengjort utstyr som brukes utendørs, anses ikke som stor risiko mht. smittespredning.

Håndtering av andre dyr

På gårder som tester positivt for LA-MRSA, kan det være andre dyrearter og det er viktig å ta prøver også av disse (eks. hund, katt, svin, storfe/småfe, fjørfe mm).

Svin anses som hovedreservoaret for LA-MRSA. Er det svin på gården er det særlig viktig å raskt komme i gang med smittehygieniske tiltak for å hindre at svin blir smittet, men dette gjelder også for andre dyrearter.

For påvisning av LA-MRSA hos svin og drøvtyggere, følges veilederne for disse dyreartene. For andre dyrearter gjennomføres ingen sanering, men det pålegges restriksjoner i tråd med Veterinærinstituttets råd.

Kriterier for å oppheve restriksjoner i pelsdyrgårder som er smittet med LA-MRSA

Restriksjoner kan oppheves når:

- Smittehygieniske pålegg i besetningen er gjennomført og godkjent av Mattilsynet.
- Når det foreligger negative prøver av dyr og miljø, tatt i henhold til Veterinærinstituttet sin anbefaling.
- Besetningen kan vurderes som fri for LA-MRSA når det ikke er påvist LA-MRSA i prøver fra besetningen ved to påfølgende prøveuttak med minimum to måneders mellomrom mellom første og siste prøveuttak. Basert på oppdatert kunnskap og besetningsspesifikke faktorer, kan det være aktuelt å vurdere dette individuelt på besetningsnivå.

Tilbud om bærerskapsbehandling av MRSA-positive mennesker kan være aktuelt når personen ikke lenger blir eksponert for MRSA.

Røkttere som tester positivt bør bruke beskyttelsesutstyr i arbeid i pelsdyrgården inntil de er smittefrie.

Offentliggjøring

Informasjon om hvilke besetninger som er smittet er i utgangspunktet offentlig informasjon. Ved forespørsel, for eksempel fra presse, skal slik informasjon kun gis ut av regionen der besetningen ligger. Dette gjør vi for å sikre at det er korrekt informasjon som gis ut og for å sikre at eier alltid er varslet før informasjonen offentliggjøres.

Det er viktig å skille mellom informasjon om gårder med smittede dyr, som er offentlig informasjon, og informasjon om personer som er smittet, som er taushetsbelagte opplysninger som ikke skal gis ut.

Oppfølging av kontaktbesetninger til primærbesetninger

Kontaktbesetninger

Besetninger som har mottatt levende dyr fra, eller levert levende dyr til, LA-MRSA-smittet besetning i løpet av siste 12 måneder.

Besetning som i løpet av siste 12 måneder har, eller har hatt, samme røkter/avløser som LA-MRSA-positiv besetning, unntatt besetninger som har testet negativt i løpet av de siste 12 månedene og ikke har hatt samme røkter/avløser som LA-MRSA positiv besetning etter testing

Besetningen pålegges ikke restriksjoner før de eventuelt tester positivt.

Håndtering og prøvetaking i kontaktbesetninger

Avdelingen tar kontakt med eierne og orienterer om at de er kontaktbesetning til besetning som er smittet av LA-MRSA. Dersom kontaktbesetningen ligger i en annen region, kontaktes det stedlige Mattilsynet som deretter tar kontakt med eier.

Det tas prøver i kontaktbesetningene som beskrevet over, under oppfølging i pelsdyrgårder.

Risikoen for smittespredning til kontaktbesetninger vurderes som mindre hos mink enn hos svin.

- Besetninger som er definert som direkte og indirekte kontaktbesetninger, skal prøvetas.
- Direkte kontaktbesetninger prøvetas først.
- Man bør starte prøvetakingen med besetninger som sist har hatt kontakt med smittet besetning.
- Kontaktbesetninger prøvetas på samme måte som ved første oppfølgende prøvetaking i primærbesetning. Det må tas kontakt med Veterinærinstituttet for å avtale tidspunkt for prøvetaking.

Ved negativt prøvesvar gir regionen tilbakemelding til eier.

Ved positivt prøvesvar pålegges restriksjoner som for LA-MRSA-positiv besetning, se kapittel B: Håndtering av LA-MRSA-smittet besetning.

Prøvetaking og oppfølging av personer

Kommuneoverlege/smittevernansvarlig i kommunen blir varslet om positive besetninger av regionen. Personer knyttet til gården vil bli fulgt opp av kommunehelsetjenesten. På gårder der MRSA blir funnet i besetningen, vil alle som arbeider med dyra bli tilbudt å bli testet for

MRSA (enkel prøvetaking med podepinne). Samtidig blir de spurt om de selv eller noen i samme husstand har arbeidet på andre gårder, vært innlagt i helseinstitusjon eller arbeider i helsetjenesten i Norge, og de vil da bli testet.

Ved funn av MRSA hos personer som arbeider med dyrene, vil også deres husholdningsmedlemmer bli tilbudt testing. Prøvetaking og videre oppfølging av den enkelte vil bli utført av fastlege. Tilbud om bærerskapsbehandling av MRSA-positive kan være aktuelt når personen ikke lenger blir eksponert for MRSA.

Personer som er funnet positive for MRSA kan ha normal kontakt med andre og gå i barnehage, skole og på arbeid som vanlig, men må opplyse om bærerskapet ved kontakt med helsevesenet. Ved eventuell innleggelse på sykehus vil personer med MRSA bli isolert for å hindre at bakteriene etablerer seg og spres til infeksjonsutsatte pasienter.

For de som arbeider i helsevesenet gjelder egne regler.

Vedlegg

Vedlegg 1: *Informasjon om testing og behandling av LA- MRSA hos personer*

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/smitte_mellom_dyr_og_mennesker/MRSA/vedlegg_1_informasjon_om_testing_og_behandling_av_lamrsa_hos_personer.21297/binary/Vedlegg%201:%20Informasjon%20om%20testing%20og%20behandling%20av%20LA-MRSA%20hos%20personer

Vedlegg 2: *LA-MRSA – Råd om smittebeskyttelse i pelsdyrgård*

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/smitte_mellom_dyr_og_mennesker/MRSA/lamrsa_raad_om_smittebeskyttelse_i_minkfarmer.23627/binary/LA-MRSA%20%E2%80%93%20R%C3%A5d%20om%20smittebeskyttelse%20i%20minkfarmer

Vedlegg 3: *Informasjon Når du har fått påvist MRSA i din pelsdyrgård*

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/smitte_mellom_dyr_og_mennesker/MRSA/informasjon_til_producent_som_har_faatt_paavist_mrsa_paa_pelsdyr_i_sin_besetning.23629/binary/Informasjon%20til%20producent%20som%20har%20f%C3%A5tt%20p%C3%A5vist%20MRSA%20p%C3%A5%20pelsdyr%20i%20sin%20besetning

Vedlegg 4: *MRSA varslingsinstruks - dokumentet ligger i kvalitetssystemet.*

<http://kvalitet/Procedures/MRSA-varslingsinstruks.docx>

Referanser

Endringer

Utgave	Godkjent	Godkjent av	Utarbeidet av	Endring
01	xx.xx.xxxx	hibre	soamd	1. utgave av dokumentet godkjent.
				<Viktigste endringer i forhold til forrige utgave samt

				begrunnelse>
--	--	--	--	--------------